

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Oboer/79/2015
Identifikačné číslo spisu:	3508899854
Dátum vydania rozhodnutia:	29.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3508899854.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova č. 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova č. 4, 811 09 Bratislava, proti povinnému: R. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX H. č. XXX, o vymoženie pohľadávky 311,36 EUR s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom, pod sp. zn. 6Er/182/2008, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 7. augusta 2012, č.k. 19CoE/126/2012 - 63, takto

rozhodol:

Konanie o dovolaní z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom uznesením zo dňa 19. apríla 2012, č. k. 6Er/182/2008 - 43 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju. Pri rozhodovaní o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a o jej zastavení súd prvého stupňa vychádzal zo skutočnosti, že exekučným titulom v tejto exekučnej veci je notárska zápisnica spísaná na základe uznania záväzku vykonaného Mgr. Tomášom Kušnírom ako splnomocnencom povinného, pričom toto splnomocnenie bolo súčasťou formulárovej zmluvy o úvere uzavretej medzi oprávneným a povinným. Rozsah splnomocnenia bol formulovaný veľmi všeobecne a široko, čo spôsobilo pochybnosti exekučného súdu o skutočnom rozsahu oprávnenia Mgr. Tomáša Kušníra konať v mene povinného, pričom súd bol toho názoru, že tieto pochybnosti nie je možné odstrániť ani výkladom splnomocnenia. Exekučný súd skonštatoval, že uvedená formulácia splnomocnenia spôsobila jeho neurčitosť, a tým aj jeho neplatnosť. Podľa exekučného súdu neplatnosť splnomocnenia spôsobil aj nedostatok slobody vôle povinného, ktorý spočíval v nemožnosti výberu iného splnomocnenca ako Mgr. Tomáša Kušníra, a tým bola obmedzená jeho zmluvná voľnosť. Okrem iného exekučný súd poukázal na ustanovenie § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého splnomocnencom nemôže byť ten, koho záujmy sú v rozpore so záujmami zastúpeného. Z uvedených dôvodov považoval prvostupňový súd splnomocnenie udelené povinným Mgr. Tomášovi Kušnírovi za absolútne neplatné, a teda nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Vzhľadom na neplatnosť plnomocnenstva boli neplatné aj všetky právne úkony, ktoré boli uskutočnené na jeho základe, a teda aj

predmetná notárska zápisnica. Exekučný súd preto skonštatoval, že uvedená notárska zápisnica je nespôsobilým exekučným titulom.

Na odvolanie oprávneného vec prejednal Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, ktorý napadnutým uznesením zo dňa 7. augusta 2012, č.k. 19CoE/126/2012 - 63, uznesenie okresného súdu potvrdil. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí v súvislosti s potvrdením uznesenia súdu prvého stupňa uviedol, že povinný uzavretím formulárovej Zmluvy o úvere č. 3370113 dňa 20.11.2003 nemohol jej obsah ovplyvniť, z čoho je zrejmé, že osobu advokáta si povinný nevybral slobodným výberom na základe vlastného uváženia, ale tento bol vopred určený oprávneným. Pri zastupovaní povinného pri spisovaní notárskej zápisnice došlo k zjavnému porušeniu zákona, pretože za povinnú osobu uznala záväzok osoba, ktorej záujmy sú v rozpore so záujmami zastupovaného, v danom prípade záujmami povinného. Odvolací súd skonštatoval, že splnomocnený advokát nemal oprávnenie zastupovať povinného, to znamená, že každý jeho právny úkon urobený za povinného, teda aj vyhlásenie obsiahnuté v notárskej zápisnici, ktorá je exekučným titulom, je absolútne neplatný v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Okresný súd preto správne vyhlásil exekúciu vykonávanú na základe neplatného exekučného titulu za neprípustnú a v zmysle § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku ju zastavil.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie v časti vo veci samej, ktoré odôvodnil tým, že:

- súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O.s.p. v znení účinnom do 1. januára 2015, ďalej len „O.s.p.“),
- v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O.s.p.)
- súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O.s.p.),
- súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s ust. § 237 písm. g/ O.s.p.)
- konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonával náležité dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Dovolateľ žiadal uznesenia súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie prvostupňovému súdu; zároveň žiadal dovolacie konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p. a Súdnemu dvoru EÚ predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikoval v podanom dovolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., pred tým, než by pristúpil k preskúmaniu dovolaní napadnutého uznesenia, zisťoval, či sú splnené procesné podmienky, za ktorých môže konať. Dospel pritom k záveru, že jednu z takýchto podmienok v prejednávanej veci nemožno považovať za splnenú.

Z uznesenia Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp. zn. 8D/43/2013-11, Dnot 51/2013 v právnej veci prejednávania dedičstva po poručiteľovi Štefanovi Ružičkovi (ďalej len „uznesenie o dedičstve“) Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že povinný zomrel dňa 12. januára 2013. Týmto uznesením o dedičstve bolo dedičské konanie zastavené z dôvodu, že poručiteľ ku dňu smrti nevlastnil žiadny nehnuteľný, hnutel'ný majetok alebo majetkové práva (§ 175h ods. 1 O.s.p.). Uznesenie o dedičstve nadobudlo právoplatnosť dňa 17. mája 2013.

Podľa § 19 O.s.p., spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 243c O.s.p., pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia.

V zmysle § 103 O.s.p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania), aby súdne konanie mohlo prebehnúť a súd mohol vydať rozhodnutie.

Medzi základné procesné podmienky (okrem iných), ktoré má súd povinnosť skúmať aj bez návrhu po celý čas konania, je splnenie podmienok civilno-procesnej subjektivity, t.j. spôsobilosti byť účastníkom konania. Spôsobilosť byť účastníkom konania znamená mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon účastníkom priznáva, resp. ukladá. Jej predpokladom je hmotnoprávna subjektivita vo význame spôsobilosti mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Hmotnoprávna spôsobilosť mať práva a povinnosti zaniká smrťou fyzickej osoby, prípadne jej vyhlásením za mŕtvu (§ 7 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka).

Ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 104 ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Ak účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd posúdi podľa povahy veci, či má konanie zastaviť alebo prerušiť alebo či môže v ňom pokračovať (§ 107 ods. 1 O.s.p.). Konanie súd preruší najmä vtedy, ak ide o majetkovú vec a navrhovateľ alebo odporca zomrel; v konaní pokračuje s dedičmi účastníka, prípadne s tými, ktorí podľa výsledku dedičského konania prevzali právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide a to len čo sa skončí konanie o dedičstve, ak povaha veci nepripúšťa, aby sa v konaní pokračovalo skôr (§ 107 ods. 3 O.s.p.).

V danej exekučnej veci povinný zomrel 12. januára 2013. Konanie o dedičstve bolo zastavené v zmysle § 175 h ods. 1 O.s.p. (ak poručiteľ nezanechal majetok, súd konanie zastaví).

Podľa § 470 zákona č. 40/1964 Občianskeho zákonníka, dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom ručiteľa a za poručiteľove dlhy, ktoré na neho prešli poručiteľovou smrťou.

V dôsledku skutočnosti, že povinný nezanechal žiaden majetok a dedičia v zmysle vyššie citovaného ustanovenia zodpovedajú za dlhy poručiteľa iba do výšky ceny nadobudnutého dedičstva, povaha veci nedovoľuje, aby sa v konaní ďalej pokračovalo. So zreteľom na túto skutočnosť a na dôvod zastavenia dedičského konania, je nepochybné, že v danom prípade nie sú žiadne subjekty (dedičia), ktoré vstúpili do procesnoprávneho postavenia nebohého povinného. Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o dovolaní oprávnenej zastavil podľa § 243c O.s.p. v spojení s § 107 ods.1 O.s.p. a § 104 ods. 1 O.s.p.

O trovách dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.